

የሀገራት ግንባታ ህግና ደንብ

ምስጋና ሁለ በተከበረው መጽሐፉ

{تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ}

ለአለው ለአለማቱ ጌታ ለአለህ ይገባው። ትርጉሙም (በበጎ ነገርና አላህን በመፍራትም ተረዳዱ። ግን በኃጢአትና ወሰንን በማለፍ አትረዳዱ።) ማለት ነው።
ብቸኛ ከሆነው ለሱም አጋሪ ከለለው አላህ በስተቀር በእውነት የሚገዙት አምላክ እንደሌለ እመሰክራለሁ። እንዲሁም ሰይዲና ሙሐመድም የሱ ባሪያና መልእክተኛ በመሆናቸውም እመሰክራለሁ። ጌታዬ ሆይ! በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና አስከ እለተ ቂያማ ድረስ በመልካም ምግባር በተከተሏቸው ምእምናን እዝነትህን፣ ሰላምህንና በረከትህን አውርድ።

ከዚህም በመቀጠል፡

ሁሉም የዓለማት ህዝቦች የአላቸውን ኃይልና ሁብት በመጠቀም ጠንካራና የተረጋጋ ሀገር ለመገንባት ጥረት የሚያደርጉ መሆናቸው የሚያነጋግር ጉዳይ አይደለም። ይህም አላማዎቻቸውን በተሳካ ሁኔታ ለማከናወን እንድችሉ ነው። የሀገራት ግንባታ ልምድና ሁኔታዎችንና የተደቀኑ ችግሮችን አስመልክቶ ሙሉ ግንዛቤን የሚጠይቅ ጥልቅ እውቀት ያስፈልገዋል። አሁን ባለንበት በፍጥነት በሚለዋወጠውና ከደረጃ ወደደረጃ በተመሳሳይ ፍጥነት በሚሻገረው እንድሁም ቃል ኪዳናትንና የፖሊቲካ፣ የኢኮኖሚና የኢንዱስትሪ ክምችቶችን መሰረት ባደረገው ዓለም ከግልሰብ ወይም ከቡዲኖች ህግና ከሀገራት ግንባታ ህግና ደንብ መካከል ያለው ልዩነት እጅጉን ሰፊ ነው። ይህ ዘመናዊ የሀገራት ግንባታ ህግና ደንብ በአለም አቀፍ ህጎችና ቃል ኪዳኖች የተወሰነ በመሆኑ ከወቅታዊው ተጨባጭ ለመውጣት ወይም እሱን ዘንግቶ ከሱ ጋር በሚጻረር መልኩ መኖር የማይቻል መሆኑን ማነም ልበኛ ሊከደው የሚችል ጉዳይ አይደለም።

ሀገር መጠለያ፣ ሀገር ደህንነት፣ ሀገር አመኔታ፣ ሀገር መረጋጋት፣ ሀገር ስርአት፣ ሀገር ድርጅቶች ነች። እንድሁም ሀገር የሀሳብ፣ የፖሊቲካ፣ የኢኮኖሚ፣ የስርአትና የህግ ግንባታ ናት። ያለ ሀገር ስርአት አልባነት እንጂ ሌላ ነገር አይገኝም።

ከሀገራት ግንባታ መዋቅሮች ዋና ዋናዎቹ ብሄራዊ የመንግስት ድርጅቶችን ማጠናከርና የህግ፣ የሀገ መንግስትና የፍትህ የበላይነትን እውን ማደረግ የሚሉት ናቸው። ይህም እውን ይሆን ዘንድ ግለሰቦች የመንግስትን ህጋትና ስርአቶች ማክበር፣ ለተራፊክ ህግ መገዛት ይጠበቅባቸዋል። የተራፊክን ህግ የሰው ልጅ ሕይወት ማጥፋትን ወይም ጉዳት ማድረስ ወይም ማሸበር በሚያስከትለው ያለመስመር በመሄድ፣ ፍጥነትን በመጨመርና በሌሎችም የመንገድና የሰው ልጅ መብቶችን በመዳፈር መጣስ የለባቸውም። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ التَّهْلُكَةَ وَأَخْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ}

ትርጉሙም (በእጆቻችሁም (ነፍሶቻችሁን) ወደ ጥፋት አትጣሉ። በጎ ሥራንም ሥሩ፤ አላህ በጎ ሠሪዎችን ይወዳልና።) ማለት ነው።

ነብያችን (ሶ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (በራስም ላይ ይሁን በሌሎች ላይ ጉዳት ማድረስ አይፈቀድም።) ስርአትን መጠበቅና ማክበር ጠንካራና የተረጋጋ ሀገር ለመገንባት ጉልህ አስተዋጽኦ አለው። ማንኛውም ህብረተሰብ የግልሰቦችን ጠባይና ተግባራት የሚወስኑ የሰብአዊ መብትን የሚያስከብሩና ግዴታውን እንዲወጣ የሚያደርጉ ህጎችና ደንቦች ሊኖሩት ይገባል። አንድ ሀገር ስርአትን ያለማክበርና የህግ የበላይነት ሳይረጋገጥበት ሊረጋጋም ሆነ ፍትህ ሊሰፍንበት አይችልም።

ሌላው ዋና የሀገር ግንባታ መዋቅር ደግሞ ህጋትን ማክበርና ለህግ መገዛት ነው፡ ህግ የሁሉም የሀገር ነዋሪዎች መጠጊያ ነው። አንድ ማህበረሰብ ህጋትን ሳያከብር የተረጋጋ ሁኖ ሊኖር ከቶ አይችልም። ማንኛውም ግለሰብ ሁሉም የማህበረሰቡ አባላት የሚካተቱበት የአጠቃላይ ህዝብ ጥቅም እንዲከበር ሃላፊነቱን መወጣት ይጠበቅበታል። ነብያችን (ሶ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (ሁላችሁም ጠባቂዎች ናችሁ። ሁላችሁም ስለምትጠብቁት ነገር ተጠያቂዎች ናችሁ። ሴት በባሏ ቤት ጠባቂ ናት። ስለምትጠብቀውም ነገር ተጠያቂ ናት። አገልጋይ በጌታው ገንዘብ ዙሪያ ጠባቂ ነው። ስለሚጠብቀውም ነገር ተጠያቂ ነው...)። ሀላፊነት የሚሰማው ማህበረሰብ በውስጡ የተካተተው ግለሰብ ሁሉ ሚናውን የሚያውቅና ሌላውን የሚያከብር የሆነበት ውህደቱ የጠነከረ ማህበረሰብ ነው።

አሁን ባለንበት ዘመን ፍትህ እንድስፋፋና መላ ህብረተሰቡ የድህነት፣ የሰላምና የመረጋጋትን ፍሬ እንዲቋደስ ሀገርም በአለም አቀፍ ደረጃ ተገቢ ቦታዋን ይዞ ማየት እንድንችል ስርአትን ማክበርና ለህግ መገዛት እጅጉን ያስፈልገናል።

ሌላው የሀገራት ግንባታ መዋቅር ደግሞ የኢኮኖሚ ግንባታ ነው። ኢኮኖሚ ያለሱ ሀገር ሊገነባ የማይችል መሰረታዊ መዋቅር ነው። ጠንካራ ኢኮኖሚ አንድ ሀገር የሀገር ውስጥም ሆነ አለም አቀፍ ግዴታውን እንድወጣና ለህዝቡ የተከበረ ሕይወት እንዲያሟላ ያስችለዋል። በአንፃሩ ደግሞ ኢኮኖሚ ሲዳከም ድህነትና በሽታ ይስፋፋል፣ ሕይወት ትወዛገባለች፣ ስነ ምግባርም ይበላሻል፣ ወንጀልም ይበዛል ሀገርን ለመጣልና መጨረሻ ወደሌለው ስርአት አለባነት እንድትገባ ለማድረግ አድፈጠው ለሚጠብቁ ጠላቶች እድሉ በጣም ሰፊ ይሆናል። መሰረታዊ የሀገር መዋቅር የሌለው

ሀገር በሌላው ሀገር ትከሻ የሚኖር ሲሆን ተሰሚ ቃልና ራሱን የቻለ ውሳኔ ሊኖረው እይቸልም። በመሆኑም የእስልምና እምነት የሕይወት አውታር ስለሆነውና ያለሱ ጉዞ ከንቱ ለሆነው ለገንዘብ ልዩ ትኩረት ይሰጣል።

እንደህ ሀገር በኢኮኖሚ ዘርፍ ጠንካራ ለማድረግ ሥራን በጥራት ማከናወንና ምርት ማሳደግን ይጠይቃል። አንድ ማህበረሰብ ወይም ድርጅት እንድሁም ቤተሰብ ሥራን በጥራት ሲያከናውን ብቻ ነው ተህድሶን እውን ሊያደርግ የሚችለው። መላ የሀገር ግለሰቦች ተጠቃሚ የሚሆኑበት ኢኮኖሚ ለመገንባት ሥራ ብቻ አንድሁም ምርትን መጨመር ብቻውን በቂ አይሆንም። ነገር ግን በጥራት የታነጸ መሆን አለበት፡ ፡ ጌታችን አላህ (ሱ.ወ.) ለሥራ ዝግጁ እንድንሆንና በምድርም ታታሪዎች እንድንሆን እንድህ በማለት አዘናል፡

فَبِأَنَّا قَضَيْتِ اللَّحْمَ فَأَنْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاكْرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لِّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ትርጉሙም (ሶላቲቱም በተፈጸመች ጊዜ በምድር ላይ ተበተኑ። ከአላህም ቸርታ ፈልጉ። አላህንም በብዙ አውሱ። ልትድኑ ይከጀላልና።) ማለት ነው። እንድሁም እንድህ ይላል፡

{هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ نُدُولًا فَامْشُوا فِي مَنَازِكِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ }

ትርጉሙም (እርሱ ያ ምድርን ለእናንተ የተገራች ያደረገላችሁ ነው። በጋራዎችዋና በመንገዶችዋም ሺዱ።። ከሲሳዩም ብሉ። (ኋላ) መመለሻውም ወደእርሱ ብቻ ነው።) ማለት ነው።

ነብያችን (ሶ.ወ.) አንድ ሰው ከሚያገኘው ጸጋ እጅግ የሚወደደው በጥረቱና በድካሙ ያገኘው ጸጋ መሆኑን እንድህ በማለት ገልጸዋል፡ (አንድ ሰው መቼም ቢሆን በጁ ከሠራው የተሻለን ምግብ አይበላም የአላህ ነብይ ዳውድ (ዐ.ሰ.) በእጃቸው ከሰፋት ነገር ነበር የሚመገቡት።) እንድሁም በሌላ ሐዲስ እንድህ ብለዋል፡ (በእጁ ከሠራው ነገር ተምግቦ የዋለ ሰው ምህረት ተደርጎለት ይውላል።) ነብያችን ለምርት እንድንዘጋጅ ሲገፋፉን ደግሞ እንድህ ይላሉ፡ (አንድ ሰው በእጁ የሚተከል ቀንዘል ይዞ የትንሳኤ ቀን ቢደርስ ከመነሳቱ በፊት ሊተክላት የሚችል ከሆነ ሳይተክላት አይነሳ።) እንድሁም በሌላ ሐዲስ እንድህ ይላሉ፡ (እንድም ሙስሊም ተክል ተክሎ ወይም አዝርእት ዘርቶ ከሱ ወፍ ወይም ሰው ወይም እንሰሳ አይበላም በሱ ለሱ መጽዋት የሆነለት ቢሆን እንጂ።) በሥራና በምርት ምድር ትለማለች ሀገራትም ይገነባሉ። የሰው ልጅም ማንነቱንና ክብሩን ይጠብቃል።

ከሀገራት ግንባታ መዋቅር ሌላው ደግሞ የስልጣኔ፣ የሃማኖት፣ የሀሳብና የእውቀት ግንዛቤን ማሳደግ ነው። የግንዛቤ አለመኖር ወይም መዳከሙ ጠንካራና የተረጋጋ ሀገረን ለመገንባት በሚደረገው ጥረት አሉታዊ ተጽእኖ ያሳድራል። በመሆኑም መላ የማህበረሰቡ አባላት መብትና ግዴታውን እንዲያውቅ ግንዛቤ ማስጨበጥ በጣሙን አስፈላጊ ነው። ይህን ተግባር እውን ለማድረግ በስነ ምግባርና ጠቃሚ ስልጣኔ ትምህርት እንድሁም ድንቁረናን በመዋጋት አማካይነት ከመላው የማህበረሰብ አባላት

ዘንድ ልዩ የጠባይና የስሜት ቅርጽ ሊኖር ይገባል። በመሆኑም የዚህ ዓይነት የስልጣኔ፣ የሃይማኖት፣ የሀሳብና የእውቀት ግንዛቤ ለማህበረሰቡ አባላት ለማስጨበጥ ሁሉም የመንግስት ድርጅቶች በቅንጅት መስራት ይኖርባቸዋል። በዚህም ህዝቡ ሀገርን ለመጣልና በህዝብ ላይ ጉዳት ለማድረስ መንስኤ የሚሆኑ የተደቀኑ ችግሮችንና የሚናፈሱ አሉባልታዎችን ወደአደጋነት ሳይሸጋገሩ የመቋቋም ብቃት ይኖረዋል። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَاسِقُ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصَدِّحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ.

ትርጉሙም (እላንተ ያመናችሁ ሆይ! ነገረኛ ወሬን ቢያመጣላችሁ በስህተት ላይ ኾናችሁ ሕዝቦችን እንዳትጎዱና በሠራችሁት ነገር ላይ ተጸጻቾች እንዳትኾኑ አረጋግጡ።) ማለት ነው።

ከዚህ ላይ በሌሎች መከራ መገሰጽና ከሕይወት ተሞክሮም መጠቀም ይኖርብናል። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِزْمَكُمْ

ትርጉሙም (እናንተ ያመናችሁ ሆይ! ጥንቃቄያችሁን ያዙ።) ማለት ነው ።

ነብያችን (ሱ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (አንድ ምእምን ከአንድ ጎዶ ሁለት ጊዜ አይነከስም።) እዚህ ላይ የሀገር ግንባታና ሀገርን መጠበቅ በሁላችንም ላይ የተጣለ ሃላፊነት መሆኑንና የአፍራሾችን እጅ የመያዝ ግዴታ ያለበት መሆኑን መዘንጋት የለብንም። ግንቡ መቼ ይጠቃለላል አንተ ስትገነባ ሌላው የሚያፈርስ ከሆነ።

ነብያችን (ሱ.ወ.) እንድህ አሉ፡ (በዳይም ይሁን ተበዳይ ወንድምህን እርዳ።) አንድ ሰውዬ የአላህ መልክተኛ ሆይ! ተበዳይ በሚሆን ጊዜ እረደዋለሁ። በዳይ ሲሆን እንዴት እረደዋለሁ ይመስለዎታል? ሲል ጠየቀ። እሳቸውም (ከበደል ታግደዋለህ ወይም ትከለክለወለህ በዚህም መልኩ እሱን ትረደዋለህ።) ማንኛችንም ከብሄራዊ መስመር የሚወጣን ወይም የሀገርን ጥቅም የሚጎዳን አፍራሽን እጅ መያዝ ይጠበቅብናል። አባት የልጁን፣ ወንድም የወንድሙንና ጓደኛ የጓደኛውን እጅ መያዝ ይኖርበታል። በዙሪያችን ያለውን ሁሉ የዘነጋን አሉታዊያን መሆን የለብንም። ነብያችን (ሱ.ወ.) እንድህ ብለዋል፡ (ሰዎች መልካም ከሰሩ መልካም እንሰራለን ከበደሉም እንበድላለን የምትሉ እምንቶች አትሁኑ። ነገር ግን ሰዎች መልካም ሲሰሩ መልካም እንድትሰሩ ሲያስከፉም የማትበድሉ እንድትሆኑ ራሳችሁን አለማመዱ።) እንድሁም በሌላ ሑዲስ እንድህ ብለዋል፡ (የአላህን ወሰኖች የሚጠብቅ ሰውና የሚተላለፍ ሰው ምሳሌ በአንድ መርከብ ላይ እጣ እንደተጣጣሉና ከፊላቸው ላይኛውን ክፍል ከፊላቸውም ታችኛውን ክፍል እንዳገኙ ሰዎች ነው። በታችኛው ክፍል የሰፈሩት ውሃ ለማግኘት ሲፈልጉ በላይኛ ክፍል በሰፈሩት ሰውች ላይ ማለፍ ነበረባቸው። እነሱም ሁል ጊዜ እነሱን ከምናስቸግር በደርሻችን ቀዳዳ አውጥተን

ብንጠቀምስ የሚል ሀሳብ መጣላቸው። (የላይኞቹ) ታችኞቹ ያሰቡትን እንዲፈጽሙ ከተዋቸው ሁላቸውም ይጠፋሉ። እጃቸውን ከያዙዋቸው (ከከለከሏቸው) እነሱ ይድናሉ ብሎም ሁላቸውም ይድናሉ።) አንድ ሰው ደግ መሆኑ ብቻ በቂ አይደለም። የደረጃ ደንብ ከደግነት ሰዎች ደግ እንዲሆኑ ወደመጣር መሸጋገር ይኖርበታል። አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ይላል፡

{ لَا خَيْرَ كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا }

ትርጉሙም (ከውይይታቸው በምጽዋት ወይም በበጎ ሥራ ወይም በሰዎች መካከል በማስታረቅ ከሚያዙ ሰዎች ውይይት በስተቀር በብዙው ውስጥ ደግ ነገር የለበትም። ይኸንንም (የተባለውን) የአላህን ውዴታ ለመፈለግ የሚሠራ ሰው ታላቅ ምንዳን እንሰጠዋለን።) ማለት ነው። እንድሁም እንድህ ይላል፡

{ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِدِكَ الْقُرَىٰ يَظْلِمُ وَلَا هِيَ مُصَلِحُونَ }

ትርጉሙም (ጌታህም ከተሞችን ባለቤቶቻቸው መልካም ሠሪዎች ሆነው ሳሉ በመበደል የሚያጠፋቸው አልነበረም።) ማለት ነው።

ሰዎች ደግ እንድሆኑ መስበክ የነብያትና የመልክተኞች ጎዳና ሲሆን በሱም አማካይነት ሀገራት ይገነባሉ፤ አንድነታቸውም ይከበራል ሃይላቸውና ትስስራቸው ይጠናከራል። ሰዎችም ንትርክ፣ ህውከትና ሹብር በግድያና በማፍረስ በምድር ማበለሸት በሌለበት በሰላም መኖር ይችላል።

ይህ ቃሌን ተናግሪያለሁ እነሆ ለኔና ለናንተም ከአላህ ዘንድ ምህረትን እለምናለሁ።

* * *

ምስጋና ለአለማቱ ጌታ ለአላህ ይገባው። የአላህ እዝነትና ሰላምም በነብያትን በአላህ መላክተኞች መደምደሜያ በስዲና ሙሐመድ በቤተሰቦቻቸውና በመላ ባልደረቦቻቸው ይውረድ።

ሙስሊም ወንድሞች

ከሀገራት ግንባታና ጥበቃ መሰረቶች ሌላው ደግሞ የማህበራዊ ግንባትና እድገት መረጋገጥ ነው። የአስልምና ሃማኖት ከማህበረሰቡ አባላት መካከል ለአለው ግንኙነትና ትስስር መረዳዳትና መተዛዘን ልዩ ትኩረት ሰጥቷል። በአንጻሩም በሌሎች ላይ ጉዳት አለማድረስ ግዴታ መሆኑን አስገንዝቧል። ነብያትን (ሶ.ወ.) እንድህ ብለለዋል፡ (አንዳችሁ እምነቱ ምሉእ አይሆንም። ለራሱ የሚወደውን ለወንድሙ እስከሚወድ ድረስ።) እንድሁም በሌላ ሐዲስ እንድህ ብለዋል፡ (በአላህ ይሁንብኝ

አላመነም በአላህ ይሁንብኝ አላመነም በአላህ ይሁንብኝ አላመነም አሉ። ሳይደረግባችም የአላህ መልክተኛ ሆይ! ማነው እሱ? ሲሉ ጠየቁ። እሳቸውም ጎረቤቱ ከተንኮሉ ያልዳነ ሰው) አሉ። አሁንም በሌላ ሐዲስ እንድህ ብለዋል። (በአጠገቡ ጎረቤቱ መራቡን እያወቀ ጠግቦ ያደረ ሰው በኔ አላመነም)።

ከማህበራዊ ግንባታ ገጽታዎች ጉልህ የቤተሰብ ትስስር ነው። ቤተሰብ የማህበረሰቡ ማሕፈድ የሚገነባበት የመጀመሪያው ድንጋይ ነው። ቤተሰብ ታዳጊዎችን የሚንከባከብ ከመሆኑም በአሻገር አካላቸውንም ይሁን አእምሮቻቸውን ይገነባል። በቤተሰብ ጥላ ስር የፍቅር፣ የርህራሄና የተራድኦ ስሜቶች ይዋሀዳሉ። በተሳሰረ ቤተሰብ እቅፍ ውስጥ የተከበረው መልካም ባሕርይ ይፈጠራል። ፍቅርም በሰፊው ይሰፍናል። ይሁን እንጂ የቤተሰብ ሚና በዚህ ብቻ አይወሰንም። ቤተሰብ ልጆች መስመር እንደይስቱ መከታተልም ይጠበቅበታል። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (አንድ ሰው ወንጀል ለመፈጸም የሚያሳድገውን ማጥፋቱ በቁው ነው)።

ልጆችን ለጠማማ አስተሳሰብና ግዴታውን ያለመወጣት መስመር ለለቀቁ ብድኖች አሳልፎ ከመስጠት የበለጠ ልጅን የማጠፋት ወንጀል የለም። ልጆች ዘውትር ስለሀገራቸው ያለባቸውን ግዴታ እንዳይረሱ ልናስገነዝባቸው ይገባል። የሀገር ፍቀር ለልጆች የምናወርሰው ክቡር ሁበት ነው። አሕመድ ሸውቂ የተባለው የግብጽ ገጣሚ እንድህ ይላል፡

በህይወት እስካለን ሀገርን ለመጠበቅ ዙብ እንቆማለን እንዲቀጥሉም ለልጆቻችን እናስተላልፋለን።

ግብጽ ሆይ በአንች እንደኖርን ሁሉ ለአንችም እንሞታለን መስዋእት የምንሆንለት ገጽታሽ ተከብሮ ይኑር።

እሴቶችን፣ መልካም ምግባሮችንና ጠባዮችን ማሻሻል ሌላው የሀገራት ግንባታ መዋቅር ነው። ጠቃሚ እሴቶችንና መልካም ምግባሮችን መሰረት ያለደረገ ህዝብ አቋሙ በጣም ደካማ ነው። የአንድ ሙስሊም የእምነት ደረጃ በመልካም ምግባር ያድጋል በሱም የሚዛን እለት ሚዛኑ ይደፋል። ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) እንድህ ይላሉ፡ (በትንሳኤ ቀን በአንድ ምእምን ሚዛን ከመልካም ምግባር የከበደ ነገር የለም። አላህ አስከፊና ጽያፍ ቃል ተናጋሪን ይጠላል።) ነብያችን (ሶ.ዐ.ወ.) ሰዎችን በብዛት ገነት ስለሚያስገባ ነገር በተጠየቁ ጊዜ (አላህን መፍራትና መልካም ጸባይ ነው) በማለት ነበር የመለሱት። ነብያችን የእምነት ምሉእነትና ጎደሎነት የሚለካው በጠባይ መሆኑን እንድህ በማለት ጠቁመዋል፡ (ከምእምናን እምነተ ምሉኡ በመልካም ጸባይ በላጫቸው ነው)።

መልካም ጸባይ ባለቤቱን ከመጥፎ ነገሮችና አፍራሽ ከሆነው ጽያፍ ቃል ይጠብቃል አላህ (ሱ.ወ.) እንድህ ላል፡

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ .{

ትርጉሙም (የመጥፎም ቃል ምሳሌ ከምድር በላይ የተገለሰሰች ለእርሷ ምንም መደላደል የሌላት እንደሾኑት መጥፎ ዛፍ ነው።) ማለት ነው

መልካም ጸባይንና ደግ ቃል መናገርን አንደቸርን ሰላም፣ ደህንነትና ጸጥታን ዘላቂ
እንዲያደርግልን፣ ሀገራችንና ህዝባችንን ከመጥፎ ነገር እንዲጠብቅልን አላህን
እንለምናልን። አሜን።